

Työeläkelaitoksille

TYÖSUHTEEN KESTÄESSÄ MAKSETUT TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAT JA TULEVAN AJAN OIKEUS

1

YLEISTÄ

Työttömyyspäivärahapäivät jatkavat eläkkeen tulevan ajan oikeuden säilymisaikaa (jälkikarenssiaikaa). Tulevan ajan oikeus tutkitaan eläketapahtumapäivänä tai lisäpäivien saajalla 1. lisäpäivänä, jos se on aikaisempi kuin eläketapahtumapäivä.

Jos työttömyyspäivärahaa on maksettu ilman katkoja, työsuhteen päättymisen ja eläketapahtuman tai 1. lisäpäivän välillä voi olla noin 2 vuotta 4 kuukautta ja silti eläkkeessä säilyy tulevan ajan oikeus tämän työsuhteen perusteella.

2

TYÖSUHTEEN AIKANA MAKSETTAVA TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHA

Joissakin tilanteissa lomautus ja työttömyyspäivärahan maksaminen voivat jäädä työsuhteen sisälle. Työsuhteen aikana voidaan joissakin tilanteissa maksaa myös soviteltua työttömyyspäivärahaa.

Vuoden 1993 loppuun saakka voimassa olleet säännökset

Ennen vuotta 1994 voimassa olleiden työttömyyspäivärahasäännösten mukaan henkilölle maksettiin joissain tilanteissa soviteltua päivärahaa, kun hän teki osapäivä- tai osaviikkotyötä.

Vuoden 1994 alusta lukien voimassa olevat säännökset

Vuoden 1994 alusta työttömyyspäiväraha maksetaan soviteltuna päivärahana aina, kun henkilö eri tilanteissa tekee osa-aikatyötä tai hän työttömänä ottaa vastaan alle kuukauden jatkuvan kokoaikatyön. **Jos työskentelystä tulee työeläkelakien piiriin kuuluva työsuhde, soviteltu päiväraha kohdistuu aina työsuhteen kestoajalle.**

Työttömyysturvalakiin tulee muutoksia 1.1.1997 lukien (HE 72 /1996 vp). Muutosten pääsisältö on kerrottu yleiskirjeissä A 22/96. Myös soviteltua päivärahaa koskevat säännökset muuttuvat osittain, mutta edelleenkin tämä päiväraha kohdistuu työsuhdeajalle.

Lakiosasto

4.7.1996

2.1

Tulevan ajan jatkuminen

Työttömyyskassat ilmoittavat työeläkelisän määräämistä varten Eläketurvakeskuksen rekisteriin niiden päivien lukumäärän, jolta henkilö on saanut ansiopäivärahaa. Vuoden 1989 alusta lukien sovitellut päivärahat ilmoitetaan sinne täysiksi päivärahapäiviksi muunneltuna.

Siinä yhteydessä, kun säädettiin soviteltujen päivärahapäivien muuntamisesta täysiksi päivärahapäiviksi työeläkelisää laskettaessa (TEL 7 f §:n 4 momentti), ei muutettu tulevan ajan säilymistä koskevaa säännöstä. Näin ollen myös sellainen päivä, jolta henkilö on saanut soviteltua työttömyyspäivärahaa, jatkaa yhdellä päivällä jälkikarenssiä.

2.2

Rekisteritiedot

Eläketurvakeskuksen rekisterissä olevat ansiopäivärahatiedot eivät aina anna oikeaa kuvaa jälkikarenssiä jatkavista työttömyyspäivistä. Tämä johtuu siitä, että siellä olevat päivärahapäivät voivat muodostua joko täysistä päivistä tai täysiksi päiviksi muunnetuista sovitelluista päivärahapäivistä.

Peruspäivärahoista (täysistä tai sovitelluista) ei ole tietoja rekisterissä, koska peruspäivärahat eivät oikeuta työeläkelisään.

2.3

Rekisteritiedot laskennan pohjana

Ansiopäivärahan saajan tulevan ajan oikeutta tutkittaessa on lähtökohdana, että käytetään pelkästään rekisterin päivärahatietoja, jos tulevan ajan oikeus niiden perusteella jo säilyy. Tämä koskee myös sovitellun päivärahan tapauksia.

Jos rekisteriin ilmoitetut ansiopäivärahapäivät eivät riitä säilyttämään tulevan ajan oikeutta ja jos voidaan päätellä, että henkilölle on saatettu maksaa soviteltua päivärahaa, päivärahapäivät tarkistetaan työttömyyskassasta.

Eläkehakemuslomakkeella kysytään, onko henkilö saanut työttömyyspäivärahaa, mutta sovitellusta päivarahasta ei ole erikseen kysymystä. Hakemustiedoista voi joskus kuitenkin käydä ilmi, että hakija on työkennellyt osa-aikatyössä, jolloin hän on voinut saada soviteltua päivärahaa.

Myös työsuhderekisteritietojen perusteella voidaan päätellä, että henkilö on voinut saada soviteltua päivärahaa, jos viimeisen työsuhteen

Lakiosasto

4.7.1996

(työsuhteiden) eläkepalkka on pienempi kuin aikaisemman työsuhteen eläkepalkka.

Peruspäivärahan saajien päivärahatiedot kysytään Kelan paikallistoitimestosta, jos tulevan ajan säilyminen riippuu työttömyyspäivistä.

3

TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAN VAIKUTUS TULEVAN AJAN SÄILYMISEEN

Yhtenäisen käytännön saamiseksi annetaan seuraavat ohjeet siitä, miten työsuhteen kestäessä maksetut työttömyyspäivärahat vaikuttavat eläkkeen tulevan ajan säilymiseen.

Esimerkeissä täyden työttömyyspäivärahan sijalla voisi olla myös sairauspäivärahaa.

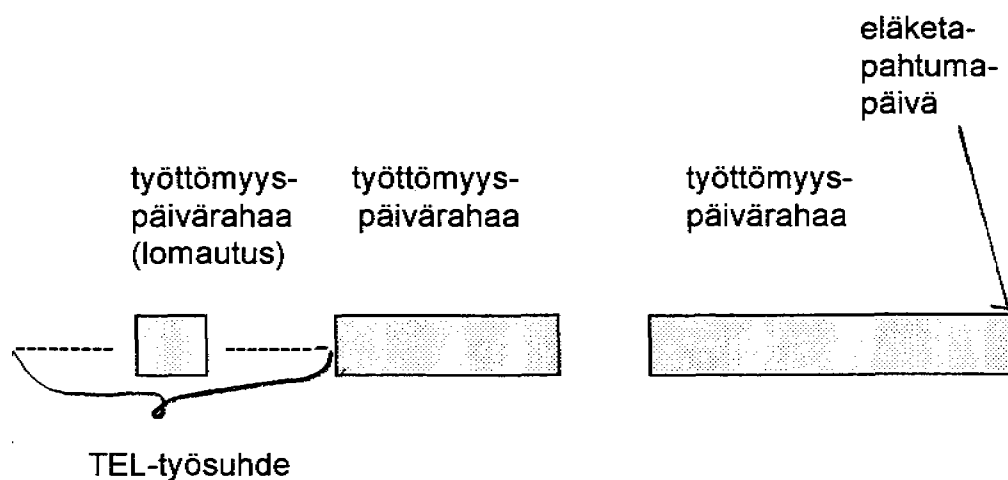
3.1

Työsuhteen kestäessä maksetut työttömyyspäivärahat

Esimerkki 1

TEL-työsuhteen aikana ja työsuhteen päätyttyä on maksettu työttömyyspäivärahaa. Työsuhteen päättymisen jälkeen maksettujen päivärahojen avulla tulevan ajan oikeutta ei enää ole.

Koska vain TEL-työsuhteen päättymisen jälkeen maksetut työttömyyspäivärahat pidentävät tämän työsuhteen jälkikarensssiaikaa, ei esimerkkitalanteessa enää ole tulevan ajan oikeutta.

Lakiosasto

4.7.1996

Tilanne on sama, vaikka TEL-työsuhteen aikana olisi maksettu soviteltua työttömyyspäivärahaa. Sekään ei jatka tämän työsuhteen jälkikarenssiaikaa.

3.2

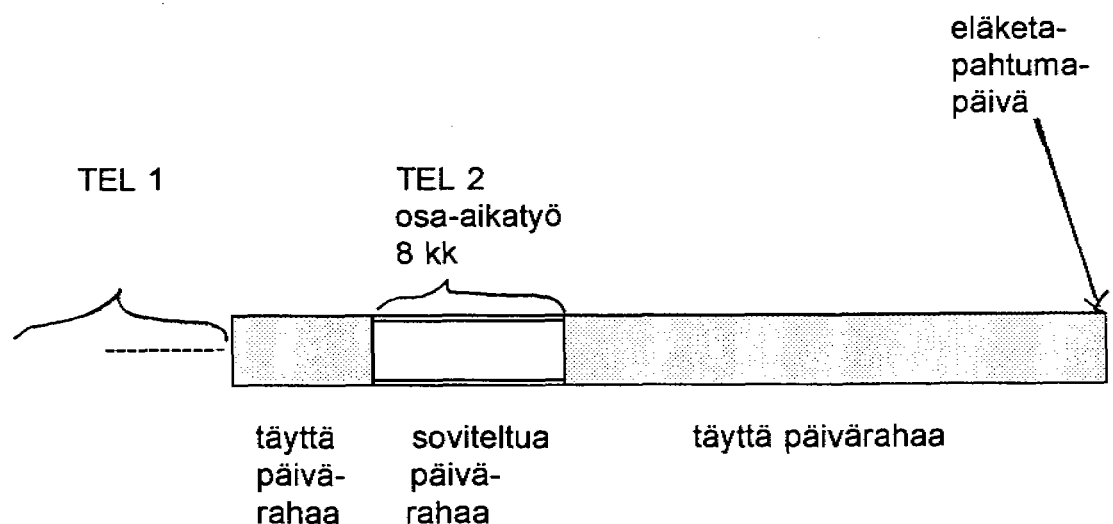
Pitkän työsuhteen kestäessä maksetut sovitellut työttömyyspäivärahat

Pitkä eli vähintään kuusi kuukautta jatkunut yhdenjaksoinen työsuhde tai yrittäjätoiminta katkaisee aina edellisen työskentelyn perusteella voimassa olevan tulevan ajan oikeuden. Tuleva aika liittyy myöhäisempään työsuhteeseen, vaikka sen eläkepalkka olisi pienempi kuin aikaisempi palkka (poikkeuksena velvoitetyösuhteet) ja vaikka henkilö sen aikana olisi saanut soviteltua päivärahaa.

Esimerkki 2

Pitkän työsuhteen päätyttyä on maksettu täyttä päivärahaa. Sen jälkeen henkilöllä on kahdeksan kuukautta kestänyt osa-aikatyö, jonka aikana hän on saanut soviteltua päivärahaa. Osa-aikatyön päätyttyä on taas maksettu täyttä päivärahaa.

Tuleva aika liittyy TEL-työsuhteeseen 2, vaikka se on osa-aikatyö, koska se on jatkunut ainakin kuusi kuukautta.

Lakiosasto

4.7.1996

3.3

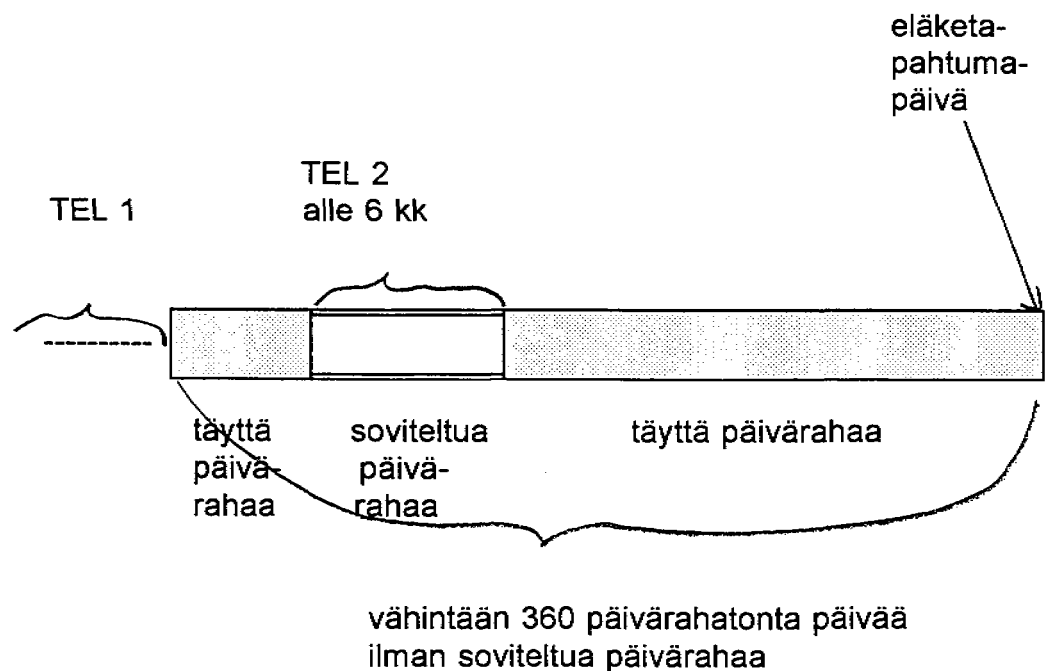
Lyhyen työsuhteen kestäessä maksetut sovitellut työttömyyspäivärahat

Kun soviteltua työttömyyspäivärahaa on maksettu lyhyen eli alle kuusi kuukautta jatkuneen työsuhteen aikana, voidaan joutua selvittämään, jatkavatko tämän työsuhteen aikaiset päivärahat edellisen työsuhteen jälkarenssiaikaa.

Esimerkki 3

TEL-työsuhteen 1 jälkeen on maksettu täyttä työttömyyspäivärahaa. Työsuhteen 2 (jatkunut alle 6 kk) aikana on maksettu soviteltua päivärahaa. Tämän työsuhteen päätyttyä on taas maksettu täyttä päivärahaa. Työsuhteesta 1 ei eläketapahtumapäivänä enää ole tulevan ajan oikeutta ilman työsuhteen 2 aikana olleita päivärahopäiviä.

Täyttä ja soviteltua työttömyyspäivärahaa on maksettu työsuhteen 1 päätyttyä yhteensä niin monelta päivältä, että tuleva aika voidaan liittää työsuhteeseen 1. Koska sovitellut päivärahat on maksettu työsuhteen 1 jälkeen, nekin otetaan huomioon jälkikarenssiaikaa jatkavina.

3.4

Rinnakkaisuustilanteet

Esimerkki 4 vastaa muuten esimerkkiä 1, mutta työsuhteen rinnalla on ollut toinen työsuhde (tai yrittäjätoiminta).

Lakiosasto

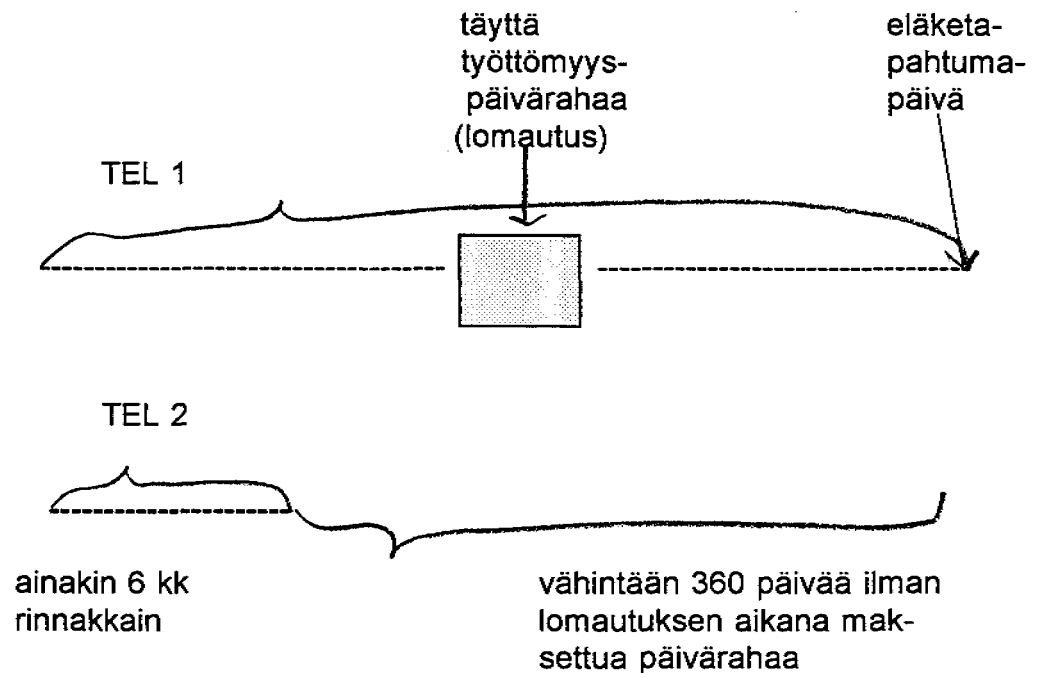
4.7.1996

Esimerkki 4

TEL-työsuhteet 1 ja 2 ovat jatkuneet ainakin kuusi kuukautta rinnakkain.

TEL 1 jatkuu eläketapahtumaan. TEL 2 on päättynyt. Jatkuvan TEL-työsuhteen 1 aikana on maksettu täyttä työttömyyspäivärahaa (lomautus).

Tulevan ajan oikeus liittyy sekä työsuhteeseen 1 että työsuhteeseen 2. Työsuhteesta 2 on tulevan ajan oikeus sillä perusteella, että työttömyyspäiväraha on maksettu sen päätyttyä.

Esimerkki 5

TEL-työsuhte 1 ja MYEL-toiminta ovat jatkuneet ainakin kuusi kuukautta rinnakkain.

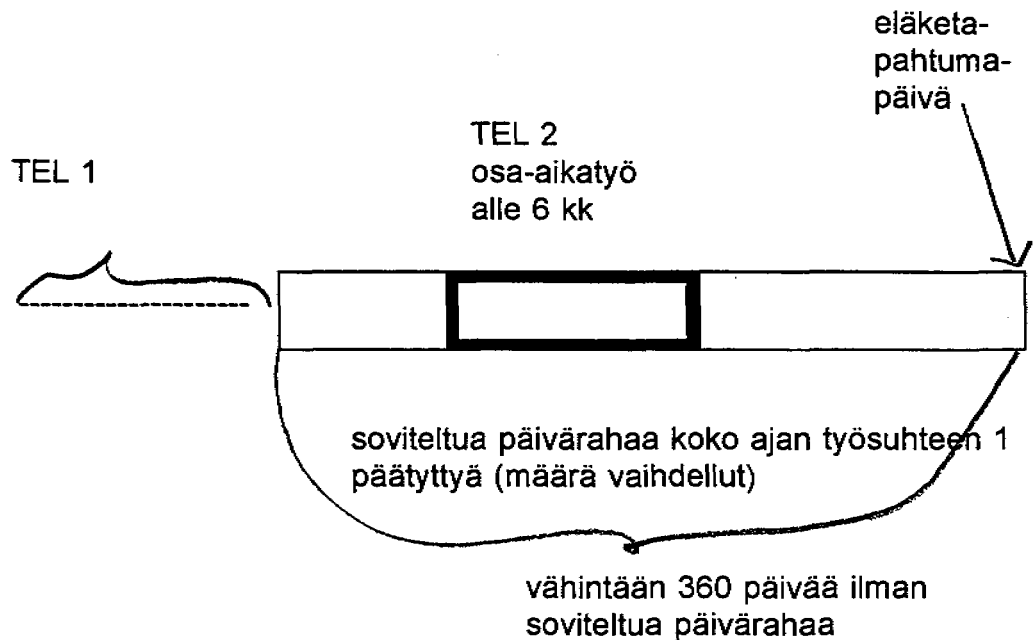
TEL-työsuhteen 1 päätyttyä on maksettu soviteltua työttömyyspäivärahaa. Sitä on maksettu myös osa-aikaisen TEL-työsuhteen 2 aikana raha.

MYEL-toiminta jatkuu eläketapahtumaan.

Lakiosasto

4.7.1996

Tuleva aika liittyy sekä MYEL:iin että työsuhteeseen 1. Työsuhteesta 1 on tulevan ajan oikeus sillä perusteella, että soviteltu työttömyyspäivärahaa on maksettu sen päätyttyä ja työsuhteen päättymisen ja eläketapahtuman välillä on alle 360 päivärahatonta päivää.

ainakin 6 kk rinnakkain
TEL-työsuhteen 1 kanssa

3.5 Rajoitussääntö

Esimerkki 6

TEL-työsuhteen 1 jälkeen on maksettu täyttä päivärahaa. TEL-työsuhteen 2 aikana on ollut lomautus ja sen aikana päiverahajakso.

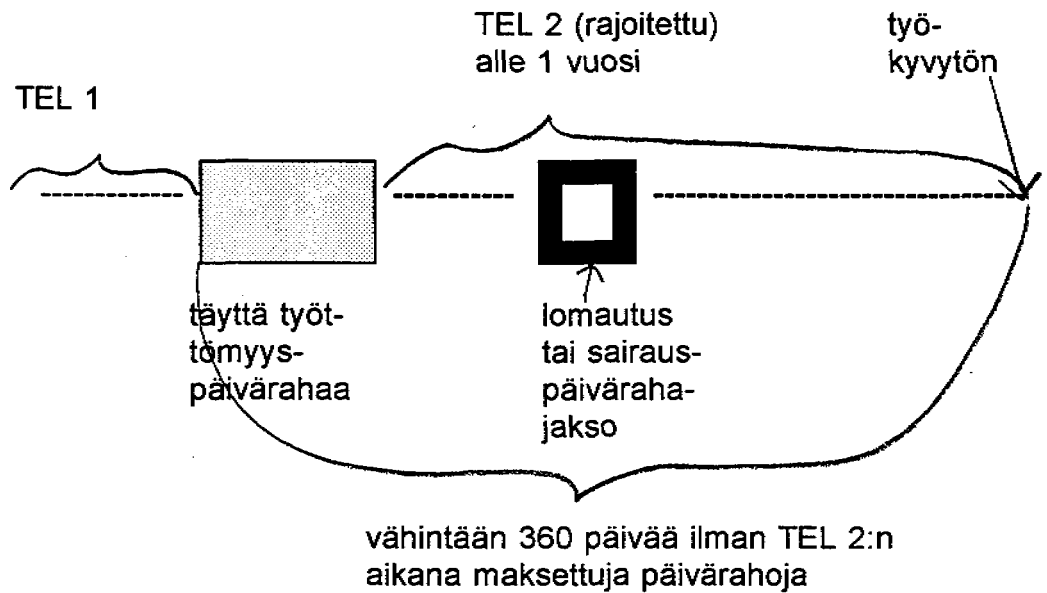
Eläkettä laskettaessa työsuhteeseen 2 sovelletaan rajoitussääntöä. Työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin vuosi on kulunut työsuhteen alkamisesta.

Lakiosasto

4.7.1996

Tuleva aika liittyy työsuhteeseen 1, koska päivärahat on maksettu sen päättymisen jälkeen ja työsuhteen päättymisen ja eläketapahtuman välillä on alle 360 päivärahatonta päivää.

Merkitystä ei ole sillä, onko TEL 2 kestänyt alle tai yli 6 kuukautta, koska rajoitettu työsuhte ei sammuta tulevan ajan oikeutta edellisestä työsuhteesta.

Tulkintaryhmän kannanotto 19.6.1996